

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CXVII. Ejusdem Karlomanni praeceptum pro Ecclesia Augustodunensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

confirmando unimus, abstrahere ab eisdem Ecclesie potestate audeat vel quolibet occasione obtentu violare ullo modo presumat; sed liceat rectoribus iamdudum matris Ecclesie sancte crucis in usus fratrum eisdem res quiete tenere & nemine inquietante perpetualiter possidere. Et ut hac nostrae confirmationis atque restitutionis auctoritas plenior in Dei nomine per subsequenda tempora obtineat vigorem, manu propria subter firmavimus, & anuli nostri impressione iussimus assignari. Actum apud villam Petrasfctam anno 1111. regni Karolomanni gloriosissimi Regis, in mense Maio, Indictione xiv. Arbertus Notarius ad vicem Vvlfardi recognovit.

CXVI.

Eiusdem praeceptum pro Ecclesia Gerundensi.

An. 881.
Ex chartulario Ecclesie Gerundensis.

IN nomine Domini Dei aeterni & salvatoris nostri Iesu Christi. Karolomannus gratia Dei Rex. Si sacrorum locorum divino cultui mancipatorum Deoque in eis famulantium necessitatibus opem ferimus, regiae celsitudinis morem exercemus, ac per hoc ad aeternam beatitudinem facilius pervenire omnimodis confidimus. Itaque notum sit omnibus sanctae Dei Ecclesiae fidelibus & nostris praesentibus scilicet & futuris quia venerabilis vir Theotarius Gerundensis Ecclesiae Episcopus nostram adiens celsitudinem petiit ut memoratam sedem cum villis & hominibus a Domino & genitore nostro Ludovico aliisque devotis hominibus eidem sedi collatis, quas nunc possidere dinoscitur, id est, in pago Emporitano villam nuncupatam Olianum cum suis terminis, & villam vocatam Catavianum ad villarem antiquum, cum villa nova quam vocant Villosos & cum castro sub quoque termino, & in pago Gerundense medietatem de villa Molleto & Milliarium villam, ceteraque res quas a longo tempore inibi possidere dinoscitur, simul cum tertia parte de pascuario & teloneo de ipso pago, aliasque villas quarum vocabula sunt Castellum fractum, & Parietes Rossini, cum tertia parte de pascuario & teloneo de ipso pago, cellam sancti Clementis cum Petra alta & terminis suis atque archis. Concedimus etiam praefato Pontifici & suae sedi villas quas pater noster divae recordationis Ludovicus Rex condonavit per praeceptum, villam scilicet sanctae Mariae quam alio nomine vocant Fontanetum, & palatis mororum cum suis villares, villarem quem dicunt Vilio, & villarem Murellum, necnon & villam Quarcianum & Falgaroles, cum omnibus adjacentiis & terminis suis, cultis & incultis, necnon & villam quae vocatur Fons edictus uno nomine, alterum vero Apiliarem, cum propriis videlicet finibus vel adjacentiis, cultis & incultis, quas etiam res, sicut & supra nominatas, aequa conditione & sub defensionis nostrae munimine pariter recipimus. Vineas quoque & terras quas Castellanus Presbyter & parentes eius traxerunt de heremo, libenti animo condonamus sanctae Mariae & sancto Felici atque rectoribus eius pro remedio animarum parentum nostrorum nostrae faciorum. Et villarem Farum cum vineis, ter-

Tom. II.

ris, silvis, & omnibus terminis suis, & plantadium Gondemari Episcopi cum omnibus terminibus & archas suas, & villam quae est in pago Bisuldunense, & vocatur Bascata, cum suis villaribus & suo termino & archas, & villarem vocantem Spedulias, & aliam villarem qui est infra memoratarum villarum terminos, villas etiam duas quae vocantur Crespianis & Milliaris, cum tertia parte de pascuario & teloneo de ipso pago, & in pago Petralatense villam quae vocatur Farus cum omni suo termino, propter infestationes malorum hominum sub nostra tuitione & immunitatis defensione constituissemus. Cujus petitioni annuentes propter amorem Dei memoratam sedem cum superscriptis villis praesenti tempore in iure eius consentientibus sub nostra tuitione constituisimus, & hanc nostram auctoritatem circa eandem sedem fieri de crevimus, per quam decernimus ut nullus iudex publicus vel quilibet ex iudiciaria potestate major minorque persona in Ecclesias aut loca vel agros seu reliquas possessiones memoratae sedis, quas moderno tempore infra ditionem imperii nostri legaliter possidet, vel quae deinceps in iure ipsius loci divina pietas augeri voluerit, ad causas iudiciario more audiendas vel discutendas, aut freda exigenda, aut mansionaticos vel paratas faciendas, aut fideiussores tollendos aut homines ipsius Ecclesiae contra rationis ordinem distringendos, nec ullas rehibitiones vel illicitas occasiones requirendas ullo unquam tempore ingredi audeat, vel ea quae supra memorata sunt penitus exigere, aut undecunque modo legaliter vestituram habet abstrahere presumat, sed liceat praefato Episcopo suisque successoribus res praedictae Ecclesiae cum omnibus quae possidet quieto ordine possidere & nostro fideliter parere imperio & pro nobis ac patribus nostris Domini misericordiam jugiter exorare. Et ut haec auctoritas confirmationis nostrae per curricula annorum in violabilem atque inconversam obtineat firmitatem, manu propria subter firmavimus & anuli nostri impressione assignari iussimus.

Signum Karolomanni gloriosissimi Regis.

Norbertus Notarius ad vicem Vvlfardi recognovit.

Datum 1 v. Kalendarum Septembrium anno tertio regni Karolomanni gloriosissimi Regis, Indictione quartadecima.

Actum apud Fofianum villam in Dei nomine feliciter. Amen.

CXVII.

Eiusdem Karolomanni praeceptum pro Ecclesia Augusfordunensi.

IN nomine Domini Dei aeterni & Salvatoris nostri Iesu Christi. Karolomannus gratia Dei Rex. Si Ecclesiae Dei eorumque rectoribus opem ferendo consulimus, regio more consuecens, Deum nobis ob id praesenti & futuro seculo propitiari non dubitamus. Quamobrem omnium Dei Ecclesiae fidelium atque nostrorum noverit unanimes generalitas quoniam Adalgarius venerabilis Augusfordunensium Episcopus innotuit se-

An. 881.
Ex chartulario Ecclesiae Augusfordunensis.

CCccc ij

renitati nostræ quasdam res præceptis genitoris nostri Hlodovici gloriosissimi Regis avi que nostri divæ recordationis Karoli Imperatoris Augusti Ecclesiæ sibi largitæ commissas, sed & privilegio apostolicæ sedis plurimorumque Episcoporum easdem res inrefragabiliter confirmatas, id est, abbatiam Flaviniacum cum integritate sui, villam Biliniacum, villam Lucennacum, villam Lentiacum. Vnde ob majoris firmitatis rigorem deprecatus est ut easdem res nostro quoque jamdictæ sibi commissæ Ecclesiæ confirmarem præcepto. Cujus petitionibus eò libentiùs cessimus quò nobis profuturum conspeximus amplius. Confirmamus autem supradictas res cum omni integritate, & Mariniacum ex eadem Ecclesia pertinentem retro abstractam reddimus, supradictæque Ecclesiæ in perpetuum ad habendum firmamus, ita ut merces nostra cum prædecessorum nostrorum augeatur mercede. Præterea jamdictus Præsul deprecatus est ut in elemosyna nostra, quod ipse piè decreverat, auctoritate nostra firmarem; videlicet ut quilibet Clericorum sancti Nazarij episcopatus mansiones suas infra claustra ædificare voluerit, securus adimplere possit absque cujuslibet hospitalitatis oppressione, quatinus liberiùs pro nostra & totius generalitatis utilitate divinam pulsare valerent pietatem, atque easdem mansiones cum ipsa terra post obitum suum cuiunque ex clero ipsius Ecclesiæ voluerint vendendi & donandi liberam habeant potestatem. Nos autem & hæc confirmamus, & sicut in privilegio suo ipse statutum habet concedimus, delegamus, & ut à nullo unquam successorum suorum immutari possit, regia auctoritate prohibemus; sed quod ab eo actum est, & à nobis firmatum, jure firmissimo maneat inconcussum. Ut autem hujus nostræ auctoritatis confirmatio plenior in Dei nomine obtineat firmitatis vigorem, ac diuturnis valeat durare temporibus, manu nostra subter firmavimus & anuli nostri impressione subsignari iussimus.

Signum gloriosissimi Regis Karolomanni.

Norbettus Notarius subscripsit.

Datum pridie Nonas Martij anno v. regni Karolomanni gloriosi Regis, Indictione prima.

Actum apud Trupchiacum villam in Dei nomine feliciter. Amen.

Theodericus & Ansharius Comites ambasciaverunt.

CXVIII.

Notitia iudicati pro Ecclesia Gerundensi.

An. 884.
Ex chartulario Ecclesiæ Gerundensis.

CVIII in Dei nomine resideret vir illuster Theotacius sedis Gerundensis Episcopus unà cum viros illustros Deilane & Sunarij Comites in villare quod dicitur Purto, quod est in territorio Impuritano, in mallo publico per multorum causas ad audiendum & rectis & iustis iudiciis ad diffiniendum, seu in præsentia Perrone Vicecomite vel iudices qui iussi sunt iudicare vel dirimere causas, id est, Furiolo, Vndilone, Go-

demare, Theodardo, Manuel, Frugello, Lenteo, & Ruderico iudicum, Ardovaste sajone, Sperandeo, Hostalese, nec non Iuniano, Trafilido, Benedicto, Furiolo, Blanderico, Eldegodo, Vifredo, Eripione, Sdrunano, Vntrilla, Comparato, Leopardio, Daniel, Vndisco, Armentorio, Mirono, Petrone, Adalane, Fluctario, Galinno, Gaffino, Agilane, Adilone, Senderico, Paterello, Tructerio, Salomon, Leo, Elantio, Paschale, Revello, & Segobrando, vel ceterorum Presbyterorum, Clericorum, multitudo laicorum plurimorum bonorum hominum qui ibidem aderant, sic in eorum præsentia veniens Stremius Archiepresbyter, mandatarius qui est prædicto Episcopo, & dixit: Iubete me audire cum isto præfente Andrea domos, curtes, hortos, & pomiferos, & terras que sunt infra terminos de villa Vliano, qui est in territorio Impuritano. Illas debent esse supradicto Episcopo pro partibus ipsa causa de sancta Maria & sancto Felice quod satis in Gerunda vel iuxta ipsam civitatem per præceptum Domini Regis quod illi fecerunt ad jamdicta sancta Maria & sancto Felici. Ad proprio iste Andreas eas retinet ad aprisione pro partibus de villa que dicitur quàmque vocant Bedenga. Iste Andreas eos retinet injustè & contra legem. Tunc supradicti Comites, Vicomes, vel iudices interrogaverunt prædicto Andream quid ad hæc responderet. Ille tunc in suis responsis dixit quòd ipsas domos, curtes, hortos, pomiferos & terras supradictas quòd iste Stremius Presbyter, qui est mandatarius supradicto Episcopo, requirit, non eos teneo injustè, sed per legis ordinem eos teneo per aprisione & per præceptum Regis & pro partibus de supradicta villa Biringa sicut ceteri Hispani faciunt. Tunc supradicti Comites, Episcopi, Vicecomites, vel iudices fuerunt super ipsa archa vel signa quod est in Montegrino, & dividit inter jamdictas villas, & invenerunt vel extimaverunt quòd jamdictus Andreas. Et præceperunt jamdicto Vndilane iudices ut ipsas terras mensurare fecissent, quòd jamdictus Episcopus & prædictus Andreas inter se habere debuissent, sicuti & fecerunt. Et dividerunt ipsas terras sicut lex Gothorum commemorat. Et venit supradicto Vndilane unà cum supradictis sacerdotibus vel plurimorum bonorum hominum, & mensuravit ipsas terras in latitudine quantum jamdictus Andreas habere debuisset; & sic de ipso puteo qui est in jamdicto villare & contra occidentem habet perticas octuaginta, & habet ipsa pertica que est mensurata pedes octo & medio, & pervenit usque ad ipsa pertica sita quòd jamdicti Comites & Episcopus præceperunt figere. Et contra partibus Vliano de oriente habet perticas quadraginta in latitudine quòd jamdictus Stremius recepit de jamdicto Andream pro partibus prædicto Episcopo, cujus mandatarius est. Et contra occidentem recepit in latitudine perticas triginta octo, & habet ipsa terra quòd terminaverunt jamdicti iudices de parte orientis in latitudine septuaginta septem & media. Et tunc ordinaverunt jamdictus Episcopus, Comites, vel iudices ut infra ipsas villas Vliano & quarto que vocatur Biringa fixuras vel terminia mitterent quinque petras fidas, sicuti & fecerunt. Et recepit jamdictus Andreas medie-